

Řešení domácí přípravy z českého jazyka – 9. A,B

(27. – 30. 4. 2020)

PS str. 28 – 29: PŘEDMĚT A PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ:

1. Nebudu vám k jednotlivým slovesům psát předměty (Pt), to jste zvládli hravě sami. Napíšu vám jen otázky, kterými jste se na předmět u daného slovesa mohli zeptat:

darovat – komu? co? **mluvit** – s kým? O čem? **namalovat** – komu? co? **půjčit** – komu? co? **nadchnout se** – pro koho? pro co? **hrát** – co? s kým?

2. **Tajenka:** Přednost mají příslovečné otázky.
3. Nejprve výrazy do křížovky: budovu, u mlýna, způsobu, jako zajíc, míry, v neděli, předmět

Tajenka: VÝBORNĚ

4. a) příslovečná určení byla seřazena ve větách takto: PU místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky.
b) **citát:** I ve škole života zanedbávají mnozí domácí úkoly. (Zdeňka Ortová je povoláním knihovnice, věnuje se psaní aforismů a krátkých povídek).
5. **Tajenka:** UMYJEME OKNA

PS str. 29 – 30: PŘÍVLASTEK A DOPLNĚK:

1. **Možná řešení** (určitě přijdete na lepší a originálnější...): stinným, horké, spadané, libá, nedaleké, veselý
2. **Možná řešení** (-----II-----): **barevný** záhon tulipánů, zoufalý pokus **o návrat**, **očekávaný** posel **dobrych zpráv** (první posel jara)

3. **Možná řešení:**

obyčejná tužka – měkká obyčejná tužka – ořezaná měkká obyčejná tužka

ruské kolo – obří ruské kolo – osvětlené obří ruské kolo (ale máme také jízdní kolo, mlýnské kolo...)

4. Marek Eben, oblíbený moderátor slavnostních událostí, navštívil město Pelhřimov. **V**

Praha, ležící v srdci Evropy, je oblíbenou destinací turistů. **V**

Chatky pokryté vrstvou sněhu vypadaly jako poprášené cukrem. **T**

5. **Holé doplňky:** empatická, opuštěný, sám, správcem, (za) lenocha, vyřízení, obě.

Písmena: E, O, S, S, L, V, O **Tajenka:** SLOVESO

6. **zklamaná** - sestra, se vrátila, **poničený** – balík, přišel, **neodpočatý** – vypadal, (on), **první** – běžkyně, doběhla

7. **Možná řešení:** neumyté, zaskočení, nevrlymi^{x)}, nabitý, spokojeny

^{x)} Věta **Zákazníci ve frontě se stávali nevrlymi** bych spíše určila jako větu s přísudkem jmenným se sponou Zákazníci se stávali nevrlymi.

procvičování učiva skladby - větné členy

1. Podtrhni (rovně) ve větách podměty, do závorčky napiš (číslicí), kterým slovním druhem jsou vyjádřeny:

Mýlit se je lidské (5). Dva výkladu učitele fyziky neporozuměli (4). Červená je její nejoblíbenější barva (2). V lese už zrají borůvky (1). Avšak patří mezi spojky odporovací (8). Všichni tomu uvěřili (3). Špačkovo frnk ze stromu mě udivilo (10). Jeho ne nás překvapilo (9).

2. Označ věty, ve kterých se jedná o podmět všeobecný:

- a) V rozhlase vyhlásili další koronavirová opatření.
- b) Česká televize vysílá každý den podrobné zpravodajství.
- c) Na farmářském trhu už zase prodávají ovoce a zeleninu.
- d) Ve Stavovském divadle uvádějí hru Poprask na laguně.
- e) V této firmě pracují dělníci na dvě směny.

3. Do vět doplň přísudky v minulém čase (viz nabídka sloves). Pozor na významové rozdíly sloves (předpona s/z):

SJEDNAT/ZJEDNAT, SBĚHNOUT/ZBĚHNOUT, STĚŽOVAT/ZTĚŽOVAT, SUŽOVAT/ZUŽOVAT, SHLÉDNOUT/ZHLÉDNOUT

Podnikatelé si sjednali schůzku. Petr zběhl ze studií. Sportovci si stěžovali na bolest zad. V červenci nás sužovala velká vedra. Minulý týden jsme zhlédli zajímavé divadelní představení. Maminka mě zužovala sukni. Učitelé si museli ve třídách zjednat pořádek. Výletníci shlédli z rozhledny do údolí. Kluci rychle sběhli z kopce. Silný mráz a husté sněžení ztěžovaly stavbařům práci.

4. Rozliš přívlastky postupně rozvíjející (POR) a několikanásobné (NKL), doplň čárky nebo spojky, kde je to potřeba:

Maminka si koupila nový vlněný zimní (POR) kabát. V našem městě jsou mateřské, základní a střední školy (NKL). Moje kamarádka je chytrá, skromná a nenáročná dívka (NKL). Obdivuji na ní dlouhé vlnité tmavé vlasy (POR). Turisté obdivují v našem městě gotickou, renesanční i barokní (NKL) architekturu.

5. Rozliš ve větách přívlastky těsné (T) a volné (V). Doplň čárky, kde je to potřeba:

Vězeň odsouzený na doživotí dostal milost (T). Maminka, zaměstnaná na plný úvazek, má pochopení pro mé zájmy (V). Zvíře odkázané na naši péči si nedokáže samo opatřit potravu (T). Kosmas, žijící na počátku 12. století, se ve své kronice dopustil nepřesností (V).

6. Zvýrazni (podtrhni) ve větách doplňky:

Z dovolené jsme se vrátili opálení. Neslyšeli jsme učitele přicházet. Všichni v létě rádi grilujeme. Autobus dorazil do cílové stanice velmi zpožděný. Prádlo ukládáme do skříně vyprané a vyžehlené. Do kina jsme šli tři. Zboží nám bylo dodáno poškozené. Věru Čáslavskou vyhlásili královnou gymnastiky.

7. Převeď následující věty s doplňky do množného čísla (nezapomeň na shodu), napiš je:

Chlapec zůstal doma sám. Auto leželo v příkopu nabourané. Neznámý člověk vypadal sympaticky. Maminka se vrátila z lázní zdráva. Dítě se cítilo podceněno.

Chlapci zůstali doma sami. Auta ležela v příkopech nabouraná. Neznámí lidé vypadali sympaticky. Maminky se vrátily z lázní zdravý. Děti se cítily podceněny.

8. U zvýrazněných předmětů urči slovní druhy:

V sadu jsme slyšeli kosí **zpěv** (1). Žák se snažil **opravit** (5) chybu v domácím úkolu. Pán zakřičel na psa **fuj** (10). Petr **mi** (3) pomůže.

9. Napiš ke zvýrazněným příslovečným určením správnou otázku z nabídky a urči jejich druh:

Otázky: 1. JAK? 2. ZA JAKÉ PODMÍNKY? 3. ODKUD? 4. ZA JAKÝM ÚČELEM? 5. I PŘES CO? 6. JAK HODNĚ? 7. KDY? 8. PROČ?

	OTÁZKA	DRUH PŘÍSL. URČENÍ
Etapa cyklistického závodu byla pro nepřízeň počasí zrušena.	Proč? Z jaké příčiny?	Pupříč
Při nemoci jím obvykle málo .	Jak moc? Do jaké míry?	Pumí
Soused nabízí byt k pronajmutí .	K jakému účelu?	Puúč
Vedoucí se vrátil ze zahraničí .	Odkud?	Pum
I přes zákaz kouřil.	I přes co? Navzdory čemu?	Pupříp
Při chřipce mě bolí hlava a klouby.	Za jaké podmínky?	Pupodm
Ráno chodí děda na nákup.	Kdy?	Puč
Podíval se na mě nechápavě .	Jak? Jakým způsobem?	Puz

10. V těchto větách jednoduchých urči všechny větné členy (piš zkratky za nebo nad jednotlivá slova). Pokud potřebuješ, vytvoř si na zvláštní papír „pavouka“ :

Př.: Na začátku(**Puč**) tohoto(**Pks**) měsíce(**Pkn**) otevřeli(**Přs jednoduchý**) v naší(**Pks**) ulici(**Pum**) nový(**Pks**) obchod(**Pt4**) (podmět všeobecný).

- V hodinách(**Pupodm**) tělesné(**Pks**) výchovy(**Pkn**) jsme házeli(**Přsj**) volejbalovým(**Pks**) míčem(**Pt7**).(**my**)
- Pro nemoc(**Pupříč**) jsem minulý(**Pks**) týden(**Puč**) nechodila(**Přsj**) do školy(**Pum**).(**já**)
- Zítra(**Puč**) půjdeme(**Přsj**) na dědečkovu(**Pks**) zahrádku(**Pum**) sbírat(**Puúč**) jahody(**Pt4**).(**my**)
- Malé(**Pks**) děti si rády(**D**) hrály(**Přsj**) na novém dětském(**Pks postupně rozvíjející**) hřišti(**Pum**).
- Tomuto(**Pks**) koníčku(**Pt3**) se věnuji(**Přsj**) pro zábavu(**Pupříč**).(**já**)
- Obžalovaný byl pro nedostatek(**Pupříč**) důkazů(**Pkn**) zproštěn viny(**Př** souslovný).

Přsj = přísudek slovesný jednoduchý